

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni překmurszke evangelicsanzske sinyorije reditel i vödávnik: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokopiszi sze märejo v
:: Puconce posílati. ::

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. düh. i vucsitel. Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconci.

Jezus je szvetloszt szvêta.

Píszao: HÁRI LIPÓT ev. p. dübovnik.

Cslovecsa düsa vu szebi má ono 'zelénye, stero jo z grêsnoga zemelszkoga szvêta vu eden popolnêsi szvêt vlecsé. Te bogátec, steromi vszaka vöra edno nôvo veszeljé ponüdí, sze zbojí, gda nyemi na pamet príde, ka vszáko zemelszko veszeljé miné i tüdi on sze pascsi z-szvojov düsov vu té popolnêsi szvêt. Tomi sziromáki pa, komi je escse 'zítek tehr, kí szkoron vküpszpádne pod trplényom — nyemi je szamo 'zé miszeo toga popolnoga szvêta — szladka szenya. Z ednov recsjöv: nase veszeljé i 'zaloszt nam proti nébi káze. Tô 'zelénye za popolnoszt je vszigdár 'zivelo vu cslovecsi szrdcaj. Isztina, da je tô 'zelénye vecskrát za málo vrêmen zászpaló, gda je szrdce na tühinszki oltáraj áldüvalo Bôgi, ali potom sze je plemén vsze z véksovmocsjöv razsírjávao. Goszpodin Bôg je záto zrendelüvao vero i szvétü evangeliom, da naj z csloveka dojffrgne vszako vszebicsnoszt, stera bi nyegovo düso proti zemli vlékla. Historija nam káze, da je Bôg vu vszakom szlabom i tézkom vrêmeni poszlaó lüdsztvi vero, kak bo'zo miloscse, naj trôsta te 'zalosztne, vcagajöcse naj podpéra, i onim, steri nébo iscsejo, naj nyim bode pötikazács. Z toga vídimo, da Bôg nema szamo vöodebráni národ, steroga od vszé drügi bole lübi, nego tüdi má

vöodebrána vrêmena, vu steri vövlejí szvoje miloscse i ljubéznosztü cêlo bogásztvo. Bo'ze miloscse tákse vöodebráno vrêmen je bilô: vrêmen reformácije, gda je cslovek po dügom vandranyi nazáj prisao k vretini zvelicsanya, k evangeliomi i ponövo sze vu veri i vu 'zítü od one möcsi, stera je od Krisztusa prisla vu szvêt. Reformácija nam ono pravico dá szpoznati: da je Jezus szvêta szvetloszt, vsze ka je lêpo na szvétü, vu csloveki, vu cêrkvi, je vsze nyegovo delo.

„Jasz szem szvetloszt szvêta, kí mené naszledüje, ne bode hodo vu kmici, nego bode meo szvetloszt 'zítka“. Z Jezusa eti rêcsi sze nam glászi edno opominanye i edno obecsanye. Opominanye je: naszledüj mené, obecsanye: ne bodes hodo vu kmici.

Jasz szem szvetloszt szvêta! Mené naszledüj! Tá rêcs je në visesnya në na krsztsanszko düso i tüdi në na krsztsanszko cêrkev. Ár cslovecsi düsevni 'zítek rávnotak, kak 'zítek krsztsansztva vszigdar raszté i záto potrebüje bo'zo rêcs, kak pötikazácsa. Në cslovek, në krsztsansztvo nedoszégne szvoji cílov brezi trplénya i brezi dela. On cslovek, steroga 'zítek vszigdár vu ednom járki tecsé, vu steroga düsi szo escse nigdár në bilí vihéri, on osztáne vu tisztom sztáni, vu sterom sze je narôdo i nyegovi düsevni kincsi naveke zakopani osztánejo. Oh kak doszta znotresnyi vihérov more pretrpeti cslovecsa

düsa od zibebe do skryne, kak doszta szküsávanya csáka na nyô na 'zítka pôli! Sto je obcsúto vu szvojoj düsi lagoje péde szmrtni 'zálec, kak málo dête, komi sze je za eden csasz zavrtelo vu glávi od zemelszkoga veszeljá, kak mladenci, kí je noszo boleznj, vkanênya 'zmeten kríz, kak moski, koga szo zatájili nyegovi prijátelje, koga je vu dr'zinszkom 'zítki nevola csákala, koga szrdce je oranila nemároszt, — zná, razmi, ka pomêni tá rêcs: mené naszledúj! Na obrázi bridke szkuze, 'zmetno zdühávanye sze prikapcsi k tém recsom, kak szpômenek.

Potrebúje tüdi tó opominanye krsztsanszka cérkev, pred stero je Jezus on cíl posztavo, da naj 'ze na zemli gradí bo'le králevsztvo. I krsztsansztvo je ne szamo vcsenyé, nego tüdi 'zítek, csi bi 'zítka szunce nê szijalo obri nyega, té bi sze hitro odsztránilo od bo'zega cíla. Krsztsanszka szvéta maticérkev, dokecs szo obri nyé 'zmetni oblácke hodili i gda je martirsztva vênec szprávila tá obsztojécsa vernoszt, je verno naszledúvala Jezusa, ali gda je kóstala i szpoznala, da je bogásztvo szladko, té je zapúsztila Zvelicsítela, meszto szvetloszti szvéta je po kmicsni potáj hodila. Nê je vu szrdci 'zivôcsa vera, nego zvüszki zákoni, nê krsztsanszka lü-

bézen, nego gizardáva dobrotivnoszt je bilô glávno i vecs vrêdno. Krsztsansztvo je zvelicsanya môcs bilo, gda je Odküpitela naszledúvalo, ali zgúbilo je tó, gda je nyegova szenya zemelszka velikoszt bíla.

Krsztsanszki csiovek, krsztsanszka cérkev, csi za Krisztusovoga vucsenika, za Krisztusovo cérkev vadlújes i glászis szebé, tak ne hodi po szvetszki potáj, ne vojszkúj sze za zemelszke cíle, nego Jezusa neszledúj. Naszledúj ga, ali nê onoga Jezusa, vu steroga iméni szo grmade nalagali, vu steroga iméni szo vu klôstraj velike kincse vküpszprávlati. Ne naszledúj toga Jezusa, ár je nê on te isztinszki, té je nê vrêden, ka bi pred nyim dolipoklekno, nego onoga Jezusa naszledúj, kí je dobro csinécsi med lüdsztvom hodo, kí sze je doliprigno k grêhsniki, kí je szvoj 'zítek aldúvo za grehe cslovecsanszkoga národa. Naszledúj ga vu cérkev, poszlúsaj vekivecsnoga 'zítka rêcs. Naszledúj ga med beté'zne, med trpécse i odsztávlene, steri szo 'zédni na tróst, naszledúj ga med grêhsnike, stere cte szvét tak doligléda, i steri tak 'zmetno csákajo oszloboditela, naszledúj ga na Golgotho, gde je szvoj velki áldov prineszao i gde je vsze odpúszto szvojim neprijátelom. Naszledúj Jezusa, szvojega Oszloboditela, ár tvoja

Podlíztek.

Bícs nazâ tüdi scsukne.

'Zítka kêp. Máli román. Poszlovenso F. J. Prihájajte k-meni.

Na Palia ocso szprévod je cêla vész prisla, ali na trbíni (po pokopáliscsi návadnoj vecsérji) je nieden nê osztano tam. (Tó je bio návéksi spot, steri je doszégno edno tákso hí'zo.) Vész je szôd prineszla ober Judke, stera je nê vzéla tála z-szprévoda, nê je prisla vö z-hí'ze od sziná, steri je sztráhé dôbo i v poszteli beté'zen le'zao.

Száma jedína je verosztyvala pri poszteli, niscse jo je nê prisao glédat. Csúla je na dvoriscsi popévati, predgati, ali nê je razmila nika, doj je brízala z-deteta csela znoj i szpíscsene, szíve lampice glédala.

Pejbár je vecskrát zdérao, krícsati zácsao, pred szebom je méno viditi sztároga ocso szkêrov szemtá mahátati.

— Jaj, doj nász vszecséjo! Vcsaszi nász bujejo, je krícsao.

— Nikoga nega eti, moj szin, ga je miríla mati.

Pojbári je nê grátalo bôgse escse i na drúgi dén. Judka je blêda szedêla pri poszteli, liki edna medláva szküsnyáva. Ta gizardáva, okornoga szrdcá 'zenszka je za nisteri dén vu düsi-têli portra grátala, celô je vküpszpádnola, té pojbicsek nyê je bio vsze, on jedíni je bio, ka je ona lúbíla, k-steromi je nigdár nê bíla trdna, nigdár nê túha.

Dvá doktora szo nyemi pripelali, (zdâ szo zisli na doktora pénezi), ali obádvá szta tak pravila:

düsa zaman iscse drügoga voditela vu gró'zanyi szvêta, zemelszka vrêdnoszt, cslovêcsa môdroszt je premenлива, kak pene na vodi, edino Krisztus je vekivecni, edino Jezusova lübézen je sztanovita, stero nigdár ne doszégne szühi veter.

Ali za opominanyom pride tröstajôcse obecsanye: Ne bodes hodo vu kmici! Vu tê recsáj sze lêpi tröst nájd. Té recsí nasz potröstajo, da nasz Bôg nigdár ne osztávi, csi sze mí na nyega zavüpamo. Ki sze od Krisztusa vkraj ne vtrgne, nyega tüdi Krisztus neosztávi.

Poglednimo vu gró'zajôcsi 'zítek i szpoznamo one, steri Krisztusa naszledüjejo i ne vandrajo vu kmici. Nyihov pogléd je míren i batriven, na nyihovom cseli nega oblákov, z-nyihovi ôcsi sze blajzenoszt i zadóvolnoszt bliszkecse. Z zahválnim szrdcom vzemejo z bo'ze rôke 'zítka dáre, ali tüdi z detinszkov poníznosztjov noszijo trplênja kri'z. Etoga szvêta cslovek szamo najblízési cil vídi, koma brezi trüda more pridti, ár ne pozna onoga csisztoga Bo'zega veszeljá, on szamo ete recsi csüje: pascsi sze veszelíti, dokecs je tü szprotolêje, ár csi zgübis mladoszt, nôvoga cvetja nede vecs gnalo. Ali Krisztusov naszledník dalecs naprêgléda, on csiszto vídi szvojega 'zítka zád-

nyi cil, pascsi sze z delom, ár je 'zítek krátki i sto zná, csi dokoncsa szvoje delo? Szvêta cslovek szam szebé dr'zi za cil i vu nyegovi rokaj je vsze drügo szamo skér, kak dr'zina, cérkev, domovina i cslovecsansztvo. Ali Krisztusov naszledník szam aldüje i etak právi: 'Zivém, ali vecs ne jasz, nego 'zivé vu meni Krisztus. Zató pa on ne hodi vu kmici, nego bode meo szvetloszt 'zítka.

Toga aldüvanya mislênje je djalo za velke nase reformátore, tüdi med nyimi Luther Mártona. Kama je reformácije düh prisao tam sze je tüdi nôvi 'zítek porôdo. I toga nôvoga 'zítka vretina je pa Krisztusov evangeliom bio. Bár da bi nasz tô znánye szprevodilo z bo'ze híze vu 'zítka lármo, da csi sze veszelímo, ali 'zalosztímo, naj bode Jezus nas gôszt. Bár da bi nigdár në pozábili, da cslovek i cérkev, csi k szvojemi cíli scsé pridti, edino Jezusa more naszledüvati. Bár da bi vu nasega 'zítka vszako minuti pred nami sztale one recsi: Jasz szem szvetloszt szvêta, kí mené naszledüje, ne bode hodo vu kmici, nego bode meo szvetloszt 'zítka.

»Zádeve szo zató, naj je premágamo.«
(Mott János.)

Nézelte, ka bi Petec gori ozdravo, na cêli szvoj 'zítek nevolák osztáne (mozgé szo sze nyemi zmôtíli.)

Judka je në stela vervati. Tá je dála prizvati babe, vüvekinye, sztere szo bojale, satrúvale, kôpale Bôg zná z-kaksov vodôv, escse i z-szôszedne véshi je dála edno pripelati, stera je híresnya híla od táksega bajavnoga vrácsenya, stera je vóroke, ocsárjenye, obránye z-metanyem vögellja, z-názhrbt Bogá molênjem, zcsüdnimi recsmí nazezávanyem i Bôg zná z-káksim kadíloom i blódnim csinênjem méla segô vrácsíti i môtíti k-nyê sze pridrúzene blóдне persône.

Nika je në valálo. Pojbícs je z-vsákím dnévom z-ednim sztopájom dale sô po onoj nepoznanój pôtí.

Judka sze je në genola od posztelé. Za nyéno volo lehko szpráznijo kámro, raznoszijo cêlo vérsztvo, ka ona mára!

Nika táksega je obcsütíla, ka od szirmastva i szükésíne escse vékse trplênje jeszte, stero je tak veliko, ka ga escse i bogásztvo nepotíhsa. Nika sze je zácsalo pod nyôv rúsíti, ka je ona do etiga mao vu vszem 'zítka szvojem cimprala, trdíla, sze zácsa pográ'zd'zati, vtoni sze i zaszíple.

— Nedopüsztim ga mrêti, kricsí mo'zê, steri je morgotno szedo vu hí'zi.

Pojbícs je nesztanoma gúcsao, ali 'ze dvá trí dnj në tak vkri'z i nateliko sze je në szagao, mirovnési je grátao.

— Drága mama, tiszte knige bi rad meo i tesko je gécsao.

Judka sze je celô k-nyemi nagnola.

— Ka 'zelês, moj golôbec? tí drági moj rozmaríng.

— Pistekino knige, z-steri sztrina segô májo csteti.

— Kaksza sztrina? píta ocsa.

LUTHER.

Oktober 31.

Bojdi té dén szvétesnyi dén,
 Dike navdúsenoszt,
 V-dúhi nasz náj podigáva
 Pravice obládnoszt.
 Razegnána je dnesz kmica,
 Grátala je szvetloszt.
 Tere, zdiga sze visziko
 Rêcs i nyé isztinoszt!

Zvir je vdérjao, kmice vihér,
 V-dvojnosztí szmo sztáli;
 Neznajôcsi pôt, po steroj
 Nebí zablôdili.
 Eti vragometna kmica,
 Tam dvojnosztí ténja . . .
 Vbôga dûsa, kak sze rêsi,
 Tak krivoga zdénja? . . .

Príde e'n mô'z, jáko prôszti,
 Szrdcsen i batriven;
 Vidôcsi tó gôszto kmico,
 Pred'rê nyé grád szkriven.
 Ino zôcsi sztáne, kak voj,
 Prôti 'zítka szmrti,
 Poká'ze vszém, gdetá jeszte
 Bo'ze szvét' rêcsi boj!

Szlepíli, vodili szo nász,
 Po szkvarjenoj veri,

Nê szmo vidli, ka sze godí,
 Pri dâs nasi meri?
 Pravica v-blato szklácsena, —
 Ta »Bo'zicsna« — v-práhi,
 I pod lëbéznosztí právde
 Goúszna jálnoszt hodi!

Príde e'n mô'z ino odpré
 Témani ôcs nas pogléd,
 Od zdénja nász vsze pelajôcs
 K-právoj veri povszéd.
 Glászi nam právo isztinoszt.
 To szvéto pravico,
 Poká'ze nam on to sztáno
 Szvetloszt, i nê kmico!

Mrtví szmo bíli — brez dûha
 Od drúgi gíbaní.
 Nê iszkali ta zgoránja,
 Od zemelszki gnáni.
 Mrtví szmo bíli vu dûsi,
 Brez dûha drevéni;
 Nemajôcsi práve vere,
 Ka bi sze zbúdili!

Príde on mô'z i prineszé
 Nam gorisztanénje;
 Od mrtví nasz gori zbúdi
 I dá prêkidénje.
 Dúse nam je oszlôbodo,
 Drevénoszt o'zivo,

— Boriska sztrina i nê Julcsa tetica —
 tiszte knige scsém meti — i zácsao sze je jôkati.

— Idi, Marci i sze szsprozi od nyih tiszte
 knige, da je tak 'zelê Petec.

— Sztrina naj prídejo — je zahtévao poj-
 bícs — naj meni tídi cstéjo, kak Pisteki májo
 segô.

— Od Boriske ná proszimo mí kâ, je pítao
 Marci 'zeno sztrahotno — tak nam je nedá!

— Jasz scsém viditi tiszte knige — scsém,
 zácsa Petec celô zburkani krícsati.

— Idi szamo, Marci — ponávla Judka —
 li kak nábitrê i lepô proszi Borisko, ná bode tak
 dobra, da príde z-knigami, Petec je tak trnok
 'zelê, kapa csi de nyemi valálo?!

Ocsa je odísaó, poj bárec sze je vtolo, ali
 záto je vsze znáo, ka sze je okôli nyega godílo.
 Judka je k-obloki sztôpila i nasztrégala te pri-
 dôcse.

Tá zvisena 'zenszka je celô ponízena grá-
 tala. Zdâ je obcsútíla |obprvim vu szrdci, ka je
 nika táksega proszíla, stero z-pénezi nemre plá-
 csati i stero szamo z-dobrôte, z-lübéznosztí vcsi-
 níjo, csi vcsiníjo.

— Idejo 'ze? — píta poj bícs.

— Idejo, moj golôbec, drági rozmarín,
 vcsaszí do tí — ga je trôstala mati, ali drge-
 tala je v-cêlom têli, liki 'zúca, ka pa csi nede
 stela idi?

— Idejo, 'ze szo tí — szkricí Judka i 'ze
 od vecs tjédaov je li zdâ obcsútíla radoszt pri-
 szebi . . .

Nê szta sze mîdila, hitro szta prisla. Bo-
 riska je komaj lecala, tak szta sze pascsíla i
 prineszla je knige.

— Tó más, Petec, knige, stere szí 'zelo.
 Pista tí je tá dá, naj bodejo tvoje i k-nyemi je
 je djála na posztelo.

Naj szlobodno iscse ona,
Rêcs i nyé pravico!

Veszeljá szvétek boj té dén,
Dfke navdüsenoszt,
V-dühi nasz naj podigáva
Pravice obládnoszt.
Razegnána je 'ze knica,
Grátala je szvetloszt,
Tere, zdiga sze visziko
Rêcs i nyé isztinoszt.

VOJTKÓ PÁL.

Gusztáv Adolfa drü'ztva glávni gyülês v-Grádzi.

V-1832-tom leti v-Némskom országi osznov-
leno i z-máloga zacsétka cêloga szvéta evangeli-
csance vjedínajócse Gusztáv Adolfa drü'ztva létnei
gyülêsje szo velike znamenitoszti na evang. cér-
kev gledôcs. Csi je bár do etega mao tô drüstvo
tüdi vöraszpresztrlo blagoszlovno csinênnye na vsze
kraje, gde szo evangelicsanszke gmajne pomôcs
potrebüvale; szvoje létne gyülêse je nesztanoma
v-Nemskom országi dr'zalo. Letosz sze je prigô-
dilo obrvim, ka je té gyülês zvôn Nemskoga or-
szága, v-szôszednom Stajari, v-Grádci dr'záni,
kama szo vküper szprisli z-cêloga szvéta poszlan-
ci, drüstva kotrige i gosztjé.

Z-Prêkmurja szo tam bilí: Kováts Stevan

sinyôr, Luthár Ádám püconszki, Kováts Károly
G. Szlávecski i Skalics Sándor D. Lendavszki
dühovnici, Luthárova, Fliszár Sarolta, Kovátsova
Fichlmüller Frída goszpé i Kováts Annuska gosz-
podicsina, Kühár Stefan z-Tesanovec, Zrinszki
Stevan z-Morávec, Nemic János i Heklics Stevan
z-Szobote i Vukán Lajos z-Dolnye Lendave.

Nasega Lízta glávni reditel vu prísesztni numeraj
presztrano bode píszao od celoga gyülêsa tekája.
Jasz zdâ nakeliko je mogôcse i stero za potreb-
nêse dr'zim, nakrátci doli szpísem one düso i
szrdác podigávajócse prigodke, stere szo na gyü-
lêsi naprê dáne bilé, da tak naj i oni, kí szo te-
lovno v-nyem tál vzéti nê mogli, sze vu dühi, vu
veri podigávajo, vidôcsi kak velika goridánya je
szpodobna evangelicsanszka szv. m. cérkev z-
navküpnov mocsjôv po cêloj étoj okrogloj zemli,
z-Gusztáv Adolfa drü'stvom doprinásati.

Na prvom gyülêsi szo pozdrávlajócsa govo-
rênya bilá na dnévnom rédi. Med z-cêloga
szvéta nazôcsimi szo zvôn Europe országov tam
bilí z-Poldnésnye Afrike i Poldnésnye Amerike
országov; Brazílie, Argentínie, Paraguye, Chíle
i t. v. poszlanci.

Gusztáv Adolfa drü'stvo vóvtégne szvoje
podpérajócse rame na vsze kraje, gde evangeli-
csanye pomôcs potrebüjejo. Poldnésnye Afrike
zasztôpnik je sztanovitosztjov naprêdao, ka tá
naj delo iszkat niscse nepríde, ár z-Á'zie privan-
drani szo nateliko oszipali one országe, ka je

Vu pojbáreca ôk sze je lescsfla radoszt, z-
rokôv je glado knige.

— Cstite mi 'znyih, sztrina — sepetao je na
tio, nê je mogao glaszno gúcsati — obráz nyemi
je oblêdo, nôsz tak da bi sze vtégno.

Boriska je gori odprla, li tak nedovêdno
knige, stere szo sze szamá od szébe ôdprle tam,
gde szo návecskrát segô meli 'znyih csteti, i zá-
csala je csteti z-mále biblie.

— Pribájajte k-meni vszi, kí sze trüdíte ino
szte oklajeni z-trplênnyem i jasz vám pocsinek dâm.

— Mrô je! gori szcvili Judka i k-nyemi sze
nagne.

Velika tihocsa je nasztánola vu hízi. Bo-
riska je gori sztánola i odhájati je stela, ali
Judka jo je popádnola za obê rokê tak krepko,
da bi jo vecs rávno nebi stela vkrá püsztití.

— Boriska, nejdí, Bôg ti naj plácsa za
dobrôto, ka szí prisla. Tí szí pripomogla sziro-
macseki Peteci, da vu míri odhája. Pomágaj i
meni, szírôti grêhsnoj 'zenszki, da vu míri tú
prebívam,

Bics nazâ tüdi zná scsuknoti!

(Konec.)

Niscse je nê dober, csi nescse bôksi bidti.

* * *

Vervati vu Bôgi je lehko; ali vervati, ka szvét
nácsisi bode, k-tomi je potrebno vernomi bidti
notri do szmrí. (Blumhardt.)

Podpérajte
„DÜSEVNI LISZT“!

tam jáko tesko delo dobiti. Vu szlédnyi hípaž nê rávno nateliko v-té kraj, nego v-Poldnésnyo Ameriko hitijo ti vövandrajôcsi. Gusztáv Adolfa drüstvo dühovnike posíla v-ona mészta, v-ona priztaniscsa (kikötö), gde vövandrajôcsi k-brôdi prihájajo. Tê dühovniki opôtijo, na pomôcs jesztejo od nász tá idôcsim evang. pôtnikom, escse zvôn toga tim szirmaskêsim eden mészec szálás i prezivlênaye ogvüsajo, dokecs dela nedobíjo. V-Brazilie poldnésnyem táli 'ze do pô milliona evangelicsancov 'zivé, stere je Gusztáv Adolfa drüztvo vu gmáne organizêrslo, poszlalo nyim je dühovnike, na pomôcs nyim je bilô pri zídanyi cêrkvéo i sôléo. Tam escse jeszte zemla, stera je nê obdelana. Szamo ka je tá zemla escse indasnyi lôg, napunyen z-csemérniami kacsami i z-grablivimi sztvarmi. Pocsaszoma z-velkim trplênym, z-pogübelnosztjov sze bojüvajúôcsi trébijo indasnye logé, da na nyi meszto vesznice grüntajo i nyiv narédijo. — V-Argentínii je ta rodna zemla 'ze vsze obdelana, sto z-pênezi pride tá, zná v-dobrobdôcsnosztí príditi, ali z-prázniimi rokami príditi i na tó racsúnati, ka na senkanój zemli bode vértivao, je nevarno i brez fundamentoma bodôcse namenyávanye. Dokecs stoj ono zemlô redno vcsini, jo zagvüsno z-lic znojom má polêvati. Z-recsjôv ta csüta naznanyüvanya nam glászijo, ka nindri nega brez teskôcse 'zivilênaya, vszepovszédik szi z-trüdom more iszkati cslovek szvoj 'zivis.

Naprêdávanye szmo csüli od velike Ruszie, gde je tak velike grozncszti trbelo preziveti i pretrpeti tam bodôcsim evangelicsánom, gde szo szedemdeszté evang. dühovnikov za vere volo prepravili. Zdá 'ze hvála Bôgi i tam mirováêsi prebítek láda. Jeszte zdá 'ze zadoszta theologusov, ki te preprávlene namesztüvati májo i rêcs Bo'zo bodo glászili vu zadoszta velikom racsúni tam 'zivôcsim vernikom. Jáko veszéle glaszi szmo poszlúhsali z-Skandinávie i Finn országa, gde nájjakse cveté nasa maticêrkev. V-Polszkom i Csehszkom országi, vu steri je povôli nôvoga osznávlanya, je i pri evang. cêrkvi povôli te'z-kôcse.

Nájbole szrdce i dúso podigávajocse je bilô prêkdávanye daril. Ti dalêsnyl szo 'ze prle naprê poszlali k-predszedniksztvi na té veliki cil vküpszprávlena darila, ti blízányi szo pa na gyülêsa licsnom meszti szebom prinesene áldove számi dáli prêk, stere szo na té veliki szoômenek darüvali, ka Gusztáv Adolfa drüztvo tü blüzi v-nyihovoj krajini dr'zi gyülês. Jugoszlávszki evang.

gmajn darila szo Dr. Popp Fülöp krajínszki predszednik z-lêpim govorênym dáli prêk. Vglíh 100.000 dinárov je aldüvano na té cil, k-sterim je nasa prêkmurszka sinyoria bogme z-szramotno z-málov sumov z-3025 dinárcsekmi prihájala. Pa szmo mi bilí nájbli'zányi szôszedje i mí csákamo doszta pomôcsi od toga drüstva v-nasoj teskoj sztávi.

Têm vecs áldovov szo dáli prêk gosztolübní grádtszki evangelicsanci i osztrákszke sinyorie. Trôje mále, v-ovodo hodécse decé je prineszlo med málov decov vküppobrání dár. Nyih máli govornik je szrdce z-genlivim tálom dao prêk govorecsi: Mi szmo tüdi prineszli szvoj áldov; schillinge, stere szmo prisparali, ka szmo jí nê dáli vö na 'zemlô kju'zini, eden csasz szmo nê jeli jüzine, i niksega szladcseca. Mi tüdi scsêmo pomágati i brániti naso szv. m. cêrkev, kak nigda té veliki král svêdszki Gusztáv Adolf. Doszta poszlúhsávcov sze je zaszküzilo, gda je Dr. Rendtorff Gusztáv Adolfa drüztva predszednik blegoszlovo té mále bojüvnike G. A. drüztva i nyim zahválo nyihov míli dár.

Z-Fürstenfelda dohanove fabrike szo trí pob. deklíne prineszle tam delaajúôcsi 'zenszek áldove 1000 schillingov, v-nasi pênezaj 8000 dinárov. Predszednik gda je té dár prêkvéó, nyim je med hváljenym ete recsi tüdi pravo: Vasega trüdvánoga dela szád: cigár, dohán, stero ví vu fabrike szkrbnosztjov produkáivate, sze v-din püsztí, brezi haszka sze lehkosko zúfcsi, z-steroga cslovecsánsztvo niksega haszka nema, ali té dár, stero ga szte na cil vere vase prineszle i aldüvale, kak vekivecsen kincs osztáne Vam- vu nebészaj.

Vu vogrszke kalavínszke cêrkvi iméni je Dr. Kováts J. Stevan Budapestinszki theologusni profeszor pozdrávlao drüstvo. V-prebránom lêpom govorenyi je gücsao, stero je z-naszledüvajúôcsimi recsmi dokoncsao: „Eü v-Grádcí szpi szvoj szen on II-gi Ferdinand caszar, ki je pred 300 létmi z-priszegov oblúbo v-Mária-Celli, pred Márie kêpom, ka evangelicsance z-szvoje dr'záve vösztrêbi. Na brütivi hodécsi szem pred toga caszara kriptov (grob) sztano, nedovêdno po niksoj znotrêsnyoj môcsi gnán, szem po kripte dveraj szklonckao govorecsi: „Tí II-gi Ferdinand, szi nász vö steo sztrêbiti, — zglédni sze okóli i vídi „ka mi dönok 'zivémo i eti szmo, ali gde szi tí?!"

Po gyülêsi je ôszvétna Bo'za szlüzba bila, nê vu sterój evangelicsanszkoj cêrkvi, ár bi tak veliko vno'zino 'znyih ní edna nê mogla gori pri-

jéti, nego vu Grádca toj nájkvoj dycráni, v-Industrie Hallé-i. Z-gyülésa meszta szmo v-stiri redf gorposztávleni sli po z-banderami osznájze-nimi vilicaj na ov konec várasa manifesztáliva-jócsi (kázajócsi) Gusztáv Adolfa drúztva mōcs i velikoszt. Na Bo'ze csészti meszto pridōcsi szmo zisztinom vidili, kak veliki racsun nasz je. Bilō nasz je priblížno teliko, kak na velke szvétke vu vszē prēkmurszki evangelicsanszki cerkváj verníkov navküp. Nepozábleno znotrēsnye obcsütēnye je obhodilo vszákoga dūso, gda je tá velika vno'zina z-szprevájanyem orchesterne igre (píhanya igra) popēvati zácsala: »Jesus moje vūpanye« zacsétno nemsko cérkevno peszem. Kak znamenito dugoványe sze je vidilo, ka szo nemci cēlo peszem napamet znali, nam szo stampane zvēzke delili, z-steri szmo popēvali. Mí z-ti návadnēsi pēszi szamo te prvi versus mámo segō vu soláj navcsiti dati, na prísesz'noszt bi sze lehko kaj od nemski nasi verebratov návcsili, kí cēle peszmi napamet znájo i nē szo szamo poszlúhsajócese, nego szpevajócese, z-vúszdami i szrdcom Bogá dicsécse szpráviscse.

Pri oltári je Ulrich, eden grádszki dūhovnik molo Bogá, predgao je düsseldoriszki püspek, Dr. Meinberg.

Po bo'zój szlúžbi i na drúgi dén szo rázlocsna nazavúpnisztva dr'zale gyülése, gde szmo pá vnōga znamenita szkúszili.

Trétji dén szo bili drúztva racsúni i podpor odlocsenya. Vise 200 milio dinárov je razdeljeno na zidanye cerkvéo i drúge szvéte cile. Z-tak velikov sumov je uprav velika mogōcse zmocsti. Mí szmo tídi dōbili z-té sume: Na gornyo szlávcesko církev 600 márkov, v-nasi pēnezszj 8000 din. Na diacski dom 100 márkov. (1341 din.) V-etom gyülési je dr'zao goricstenyé drúztva glavni tájnik Dr. Geissler od »Evangelicsanszke církví sztáve v-Jugoszlávii.« On je pred nisterni létí v-Banyaluki bio dūhovnik. Od onoga hípa mao je 'ze vecskrát pogledno szvojo prvēso gmāno i tak dobro pozna i zná té razmere. Szamo escse li nász nepozna eti v-Prēkmurji. Ali obcsao je, ka nakrátci i k-nam príde i poglédne nász, gda de meo prfliko szpoznati naso sztávo i zōcsi vōcsi viditi nase zménkanye. Z-radosztjov ga csákamo, Bōg ga kak návprvlé prineszi!

Obcsútimo, ka priátele, podpornike jáko potrebújemo! Neszpadnimo záto v-cágloszt! V-Grádci szmo vidili, obcsútíli evangelicsanszke szv. m. církví zmo'znoszt! Po cēloj zemli z ob-

ládnoszti díkov híti naprē Krisztusov evangeliom. Bojdimo i mí verni notri do szmrti, da zadobímo vekivecsnoga 'zítka korōno!

KOVÁTS STEVAN
sinyōr.

Szpomínanye z-Luther Mártona detinsztva.

(Z-Kapi, Papp knjig: Kozic János.)

Velko veszeljé pri Luther Jánosovi. Goszpodin Bōg je blagoszlovo te pobo'zen mládi hí'zni pár z-tim prvím detetom z-szinekom. Z-kúsüvanyem osziple ta materszka lübézen maloga prisleka i nébe blagoszlov proszi na nyega v-'zivlěnyi. Na blájzensztvo, ali pa na neblájzensztvo sze je narōdo. Prōszti polodelec, ali bajcarszki delavec, kak nyemi je ocsa, bode 'znyega, ali je pa na kákse vékse znamenito delo pozváni? Zaman szo zbrodjávali: nevē zíbel, ka szkriva vu szebi prísesztnoszt!

Na drúgi dén, tō te nov. 11.-ga je rávno Martina dén szpadno. Prísztája sze tak, da té nōvi roják vu krszti »Martina« imé dobí.

Té máli Martin je escse szamo pō leta sztār i szkrblívi sztarisje sze 'ze na pōt vzemejo. Tá nihájo ono meszto, gde sze te nyihovo prvo dēte narōdilo i vu pár vōr hōda bodōcsi véksi váras sze zoszelijo, gde bajcarsztvo vecs dohodkov noszi i le'zē bode 'zivēla edna szziromaska familia.

Delaven i szkrben cslovek je bio Martina ocsa. I Bōg je tídi blagoszlovo nyegove trúde. Po krátkom vrēmeni szí je 'ze edno málo hí'zo kúpo, dvē pécsi ('zelezo raztáplajócsivi híti) (vaskohó), szí je szpravo. Uprav je potrēben bio János gazdí véksi dohotek, ár szo sze deca povno'závali. Martin színeka je pa vōnamēno dati vcsíti, v-sōlo ga je posílao. Sōla je malo dalecs bila od nyegove hí'ze. Vu velikom blatí, v-zíme mrázi — v-nepřípravnom vrēmeni, kakda more szlaboga pojbara tak dalecs püsztíti? Csi je glih doszta poszla meo, te dober ocsa v-nárocsa vzeme máloga színeka i do sōle ga neszé. Za tō veliko lübézen ocsinszko, z-kém bi plácsao máli Martinek z-drúgim, kak z-tém, ka sze je dobro vcsio, posteno oponásao i Bogá bojao?!

Li tak je mogōcse bilo 'znyega po vrēmeni tak veliki cslovek posztánoti, ka nyegovo imé

zdâ 'ze po više 400 létmi tak globoko postújejo, 'znyega sze szpomínajo ino dícsijo, nê szamo v-nemskom országi, nego po vszej krajaj zemlé: li tak je grátao z-toga máloga Martinka krszt-sanszkoga vadlúványv tak veliki reformátor.

Pôtnik vu szrdci z-szvétim dúhom podignenyeni poiscse gori v-Eislében várasí ono málo páverszko hí'zo, vu sterój sze je Luther Martin narôdo i vu Mansfeldí ono prôszto prebiváliscse, vu sterom je szvojeja detinsztva vrêmen potroso.

Pregléd.

Prinász nescsejo lúdi verszkoga obcsüténya postúvati. Nika szo sze nê návcsíli escse z-prvési vcsinyeni zménkany i vrêmenov, nego probajo znôva i znôva, kak da bi mogoče bilô pod eden klobúk vküp zagrâti rázlocsne verszke stimanya.

Náimre evangelicsancov obcsüténya nerespektálivajo. Persze tam z-ovkráj, vu Slovenii szo lütarána nê vidili i záto ji túdi nepoznajo i da szebé za popolne ménijo, sze vcsiti nescsejo. *Ka dônok scséjo tê evangelicsanci? Ka zandérajó?*

Zôszebne molítvi v-soláj? Kami bi tó bilô? Persze ízmetno njim je tó prerazmiti, ka mí neverjemo vu szvétcaj, i vu Márii i níkse cslovecse szvétošcse i tak túdi k-táksim nemremo molíti

Evangelicsanszke vucsitele scséjo vu one solé, gde je decé eden dél evangelicsanszki. K-csemi je tó? Jeli sze pa nemrejo zadovolíti, ka je evang. vere vucsitelom "(csi bi takši bili) dovoljeno verenávuk vcsiti vu dr'závnój sôli? *Ka sze pa té tó'zijo? Ka bi radi escse?* vê je do eti mao escse szamo z-edne šôle pognáni vó evang. verenávuka vucsitel (z-Martyanszke). Isztina, ka szo odnut evangelicsanszka deca túdi vópognáni. Tó dônok nemrejo ízeleti, ka bi oddr'zave zevszé lúdi dácsni pénez plácsani vucsitel evang. vucsenike túdi vcsio (? !). Radi naj bodejo, ka nega vecs tak netrplivi plébánosov, kak je martyanski, on bi je 'zé vréd pôbrao i na morés návcso (? !).

Tó'zijo sze, ka evangelicsanci za vere návuka vcsenyá nedobíjo plácese, geto katolicsaye oddr'záve plácsane katehete májo. To'zijo sze, ka v-Mariborszko vucsitele osznávlanico evang. osznovleníkov nevzemejo gori i tak ev. školnikov nigdár nede! Zaká szmo pa te mi posztavili gori

diaski dom? Bôgse bi bilô, csi bi za tiszte péneze Martinisca szrecske kúpili. (? !). Ár eti v-Premurji nê trbe ev. vucsitelov, nego baráte, i de li te bláj'zeno lüdsztvo, te vecs nede to'zbe na evangelicsancov vüsztaj! Ali zaká bi sze vcsíli eti evang. mladenci za vucsitela? Záto, ka bi je Bôg vê kama v-tühíno djáli, gde bi je tühinci za vere volo poménsáváli, szekêrali, (Kurc z Sztanyovec), ali pa ka bi brezi szlú'zbe vadlárili, kak zdâ Hári vucsitel? Zadoszta protekcionszki vucsitelic, vucsitelov jeszte v-Premurji, persze katolicsanszki, steri niti escse nemajo vucsitelszke diplome, i dônok szo v-szlú'zbi, geto evang. vucsitel, csi je rávno z-diplomov obravnani — more csakati. Toga ovoga Hári evang. vucsitela szo pa v-Dobrovnikí v-edno szploj katolicsanszko meszto imenúváli vó za vucsitela. I zaká szo tó csiníli? Mogôcse záto, da sze lehko prestimávajo i hválíjo: vis, céli sereg evang. vucsitelov szí vu kath. soláj iscse szvoje 'zivilénye, tak je primérne, naj nísterni katolicsanszki pride vu evangelicsanszko sôlo!! Ali pa tak miszlijo, ka szo katolicsanje jáko radi, csi sze k-nyim ev. vucsitel imenúje vó? Tó bi v-Martjanci trbelo vószprobatí! Ali tá szo nê vúpali! Dobro známo, ka szo tú túdi nê dobíli hvále. „Népujság“ zváné novine szo od toga 'ze dalé glász; »Novine« pa kak klerikálni poszlancov edem prvi nászhaj prestímáno nazvesztsávajo, ka Dobrovnik r. kath. vucsitela dobí.

I pravicsno! Roditelje, ki te nájdrgasi kincs szvoje déte, na vucsitela zavúpajo, tó scséjo da deteta verszkoge obcsüténya naj ne bantúje tó, ka je vucsitel drúge vere, kak ono, — Pa komi je tó experimantálivanye, nebi bilô doszta szpametnése evangeliskoga vucsitela, meszto Dobrovnik, v-gorécs potrebno evangelicsanszko sôlo vóimenúvati, pl. v-Szoboto, v-Krí'zavce, ali v *Volcsjogomilo*, kama dotícsni ev. dúhovnik za volo szvoje sztaroszti i szlaboszti je nemogôcsi hodíti vcsít verenávuk i 'ze prek lét veliki racsun nase decé tam brezi verszkoga vcsenyá osztanyúje? Zaká je tó experimantálivanye, stero zburkanye i nê mirovnoszt zbúdi vu szrdcáj? Ali pa dotícsni na tó gyajajo? Tomi sze vszáki cslovek more radúvati, csi sze lüdjé szvojeja vadlúványa dr'zijo, szvojo vero postújejo, tak postúváli bodo túdi oblászt, kaktí stero je Bôg zravnao na veroszttívanye redú. Nehítmo lüdsztva verszkoga obcsüténya zdranfati, ár je tó gorécsi ogen, od steroga sze on 'ze'zgé, kí za nyega széga!

Rázloczni máli glászi.

Radoszti glász. Záto tak dr'zimo, ka sze cslovik zvelicsa po veri, brezi dél právde. (Riml. 3, 28.)

Dr. Roth Vilmos, nase cérkevne krajne inspektor i 'zinata szvetszki predszednik, szo po *grazkom* gyűlési Gusztáv Adolfa drűstva vu tűvárístvi pűcönszkgoga dűhovnika v-Prėkmurje prisli. Tű szo goripöiszkali, Szobotsko, Kri'zevszko i Petrovszko fáro. Dugsi csasz szo bili v Pűcönci, gde szo tao vzėli pri Bo'zój szlűzbi tűdi. Pri toj prűliki szo fární dűhovnik z-velikov lűbėznoszťov i z-globokim postűvanyem pozdravili toga viszìkoga gűszta, nasega voditela, kí z-cėlov navdűsenoszťov i z-nepömėnkanov vrėloszťov szlűzijo naso cėrkev i szo zahvűliji nyihovo med nűsz prihűjanye.

Dr. Stiegler S. Ernő, bethlehemsz' e szlovenszke evang. gműne poprėkno lűbleni dűhovnik szo z-szvojev dobrov tűvűrisicov na obiszki prisli v szvojo rojsztno domovino. To prűliko szo goripöncűali i szo tűdi k-nam prisli. Dr. Stiegler szo pred 15 lėtmi odisli v Ameriko i Bo'za vola je tak scsela, naj rűvno oni bodejo nasim v Ameriko odvandranim vernikom cėrkev zidajűcsi dűhovnik, veren tanacsník, dobrotiven ocsa, kí szì poprėkno pripöznanye szprűvijo v Bethlehemi, ali nyihovo imė poznáno poszťane tűdi eti domű prinasz. Oni szo z-neobtrűdnim szvojim delom, z-dobrim paszťėrszťvom szkoron z-nicsesza poszťavili naprė bethlehemszko lėpo, velko cėrkev i ove fűrne hrambe. Znűnoszť dobro szpunyűvano-ga dela ji lehko z-pozdignyenim obcsűtėnyem napuni, nűsz řa z-zahvűlnoszťov. Zahvűli szo nyim nasì doműnyì, na steri decė, brűtje, roditeľov dűse tė dűhovnik pűzijo, naj sze nepogűbijo one na sűroki potűj greha. I z-onivi predgi, sterivi szo meli Dr. Stiegler v Pűcönci i v-Szoboti, szmo sze ogvűsali nė szamo od toga, ka kak dobro szo szì oszvojjili nas szlovenszki jezik, nego tűdi od toga, ka szvoje fare kotrige 'zítka z-iszťinszkim krűhom i scsiszťov vodűv hrűnijo i otűvlajo. 'Z-nyihove predge tak dabi nam vu dűso donilo: lűblėne domovine, Prėkmurja, evangelicsűni, lehko szte mirovni, vernoga, delavnoga, dobroga paszťėra ocsi veroszťűjejo obri vasi lűbeznicov tam vu nűvom szvėti, vu szlobodnoj Ameriki, prebivajűcsi. — Vu imėni pűcönszke fare, szo toga lűblėnoga gűszta, kak szvoje-ga dűvnoga dob-

roga solszkgoga tűvűrisa, pozdravili műsztni dűhovnik. Zahvűliji szo nyim, ka szo prisli k-onomii lűdszťvi, stero je od zacsėtka reforműcije dűhovno dėte onoga Wittembergszkgoga vucsitela. Ka szo obiszkali ono lűdszťvo, stero pregűnyano szì je itak obarvalo szvoj materszki jezik i kak drűgi herb drűzi evangelium. Povedali szo nyim, ka z-kelkimi 'zmėcsavmi, szkrbmi i sztaranyem sze bojűjemo eti. Kakse 'zmėcsave műmo pri verendűvucsnom vcsenyė nase decė, ka nemamo zadoszťta dűhovnikov, naj od kaplűnov niti negucsimo, ka pribűzno 30 nűvi evang. vucsitelov potrebűjemo. Gori szo pűzvali nyi pazko na naso lűbėzni nűszťavo, na D. Dom, i na ono 'zmėcsavo, stero za szrmastvo imenűjemo, Műmo 2 taksivi gműni, sterivi z laszťivne műcsi nikak nemreta 'zivetì, tű szta Szlűvecsi i Lendava. Povedali szo, ka prűti vszėm 'zmėcsavam oprűvlati scsėmo nase dűznoszti. Eti sze scsėmo szvėtiti z-szvetloszťov evangelioma. Nyihovo k-nam priseszťjė nasz je z-blűzenov radoszťov napunilo i na nűsz csűkajűcse delo je napunilo z ponovlenov mocsűv naso dűso. Proszili szo ji naszłėdnye, naj kre nűsz szťojijo i sze molijo za nűsz, da nase dűznoszti kėm bűkse moremo szpunyűvati. Dr. Stiegler, nas veren prijűtel, szo obecsali, ka szì prėkmurszke ev. cėrkvi szkrbi puno vezdűsnyszť i cagajűcso bodűcsnoszť na szrdce vzemejo i nam na poműcs bodejo vu nasi bojűvanay. Zvűn Pűcönszke fare szo sze g. Stiegler dűhovnik dugsi cajt műdili v-Szobotskoj fari, szpreglednoli szo Diacski Dom i na nyega szkolėtno podpėranye obecsali. Zburkali szo sze nad nezadoszťnim podpėranyem nasi csaszopiszov, poszebno pri ti na tű pozvűni! Obiszkali szo zvűn imenűvanivi fari escse Kri'zevszko, Petrovszko i Hodosko. Ocsa nas nebeszki bojdi nadale z nasim vernim prijűtelom, 'z-nyihovov drűgov familiov i cėlov gműnov!

† Wack Peter sinyűr

Bűcskűszki sinyűr i Jűreka dűhovnik,

Wack Peter szo szept. 8., szvoje-ga 'zítka 61. leti necsűkajűcs mrlì. Nyihovo preminėnye je veliki zgűbűcsek, ár szo eden nas voditєlszki műz bilì; nasim cėrkvenim i solszkim autonomnim jusam neszťrahslivi branitel, řna 'zinati cseden tanacsník.

Bűcske sinyűrija je szvoj r. lėtni gyűlėš augusztusa 24-ga v Cservenki drűzala.

V Bűcske sinyűriji ete cajt nega dűhovrika v szłėdėcsi faraj: Novivbűsz, Noviszűd, Sombor, Pivnice, Jarek i Szťűribecsej. 'Zaloszťno znamėnye je tű!

Na evangelicsanszko vero szo prék-sztôpili v poldnésnyem Bánáti Gudurice obcsine katholicsanje, i nyim je 'ze obdržána prvá evangelicsanszka bo'za szlúžba.

Nerazmimo! V Szebeborci na pokonci ok-tobra itak nega vucsitela té, gda indri, csi je potrebno, ali nê, razsirjavajo solé i posiljajo inam, vise potrebe, vucsitele? — V-Otovoí pa 'ze prék vcs lét je zaprêta obcsinszka sztára sôla i sze tak vídi, ka niti nikomi ne pride na pamet, ka bi jo 'ze ednôk vrédzêti trbelo i znôvics od-prêti! ? Gde szta pa nas š. nadzornik i szrêzki poglavár, ka té nevôle nevídita? Ali csi je ví-deta, zakâ sze 'ze ednôk nepotrúdita, ka bi sze one odpravile?

Turobni glász. Ednoga vrloga mladéca szmo szpovedlil okt. 15. na grobszki pocsinek, Bükvics Miklósa v Lemerji. Po krátkom betégi je odhájao. Szamo 28 lét je 'zivo. Z-toga dvê leti v bojni i 1½ leto pri vojákaj pretrpo. Kak primás bande je dalecs poznáni bio. Kak ogengaszilcov ornisto szo ga zvôn domácsi ogengaszilcov pre-danovszki-, goricski-, brezovszki-, pu'zavszki i sztrukovszki ogengaszilci szpovedlil na zádnyoj nyegovoj pôti. 'Zalújejo ga reditelje, petró brátov i csvetéro szesztér i velika rodbina. Naj má szladtek grobszki szén!

Vugodna prilika. V Püconcih sze novem-bra mészeca odpré dvomészecno vcsenyé za na-se bodôcse vertinye. Pôleg kúhanja do sze escse vcsile sívati, deco vzgájati i pacs vsze, ka trbê ednoj dobroj, szkrbnój goszpodinji znati. Sztaris-ke, dekle! — ne zamúдите té prilike i sze taki zglászite pri püconszkom g. dühovniki; najkasznê pa do 1. novembra t. l. ! Gori sze vzeme szamo 15 deklin od 18 letne sztaroszti. Vcsenyé je brez-plácsno!

Krsztsanszki cêrkveo konferencia. Med konferencijami etoga leta je najinteresantnêsa i nájvékse znamenitoszti bila tiszta, stera je na Svicsarszkom v Laussaneji bfla vkúpszprávlena. Zvôn r. katholicsanszke cêrkvi szo vsze drúge krsztsanszke cêrkvi zasztôpane bilé na toj kanfe-renciji. 500 poszlancov té cêrkveo sze je tanacsü-valo od toga, kak bi sze moglo zgoditi vjedinye szvêta vszê krsztsenikov, kí szo vszi na Krisztusa imé okrsztseni. Nájlepsí je bio na konferenciji té szkáz, gda je ti 500 nazôcsi bodôcsi goriszlanolo i je vszáki po szvojem materszkom jeziki glaszno zmolo Apostolszko verevadlúványe i Goszpédovo molšteev. Vjedinye krsztsanov sze približávlé.

„Bode edna csrêda i edna pasztér“ (Ján. 10, 16.)

Szamovoíni dári na goridržánye i rászir-jáványe Düsevnega Liszta: Banfi János Salamenci 3, Hassaj Matyas Salamenci 5, Kolosa János An-drejci 6 din. Radi bi nadaljávali! Szcsna hvála!

Dári na Diacski Dom v-püconszkoj fari po zlátoj knigi: Siplics Ferenc Pu'zavci 20, Kúhar Franc (Martina) Püconci 30, Fliszár Mihály Bre-zovci 30, Rác Stefan Morávcí 20, Obal Stefan Nemsavci 10, Vukán János Pecsarovci 10, Savel Sándor Vanecsa 20, Rüzics Jozsef Proszécska-vész 5, Edna pob. vd. Markisavci 10, Kercsmar József Andrejci 10, Katona Mátyás Ivanovci 20, Kercsmar Lajos Moravci 10 din. — Vszém etim dobrovolnim daritelom naj vsze plácsa miloscse Bôg, ár szo táksi áldovje vugodai nyemi!

Indie luthernáov zvêze. Vu premiaôcse-ga decembra mészeci szo dr'zale vu Indii bodôcse Lutherán konfeszie szvoj obcsinszki gyűlés v-Ra-jshundry-i. Gori je posztávléni medszebne de-lavnoszti prográm, pôleg steroga sze verszka za-vêdnoszt i verszki 'zitek, kak na nájvisiso sztubo má podignoti i dr'zati.

Na Stajerszkom je bilo v-1898-om 12 je-zero evangelicsanszki dús, 6 dühovnikov i 6 far. Zdá, v-1927-om, no csi je Stajerszkiország pri mérvézanyi dvê mocsnivi gmáni zgúbo, je evan-gelicsanszki dús 34 jezero; 31 gmán, vu steri dela 21 dühovnikov i 8 kaplánov.

Sínyorije inspektora odebéranye. Szrêd-nye 'zelezne sínyorije gmáno szo ednoglászno Szentmártoni Radó Lajosa, főrendiháza kotrigo, zébrale za inspektora sínyorije na meszto pok. Dr. Csobánci László Kálmána. Nôvoga sínyorije inspektora nase lüdsztvo túdi pozna.

Verszka szlobodscsina v Törszkom. Törszko znótresnye minisztrszto je razglászilo, da je poetomtoga vszáki törszki dr'zavlján vpra-vicsen, da szí zeberé szam konfesziyo. — Presz-top z-edne vere v drúgo je dovoljeno.

„Vu znaményi méra“. Na genfinszkom tanacsüvanyi Zvéze Národov je velki nászlad do-szégno zasztôpnik Litvánije, gda je na to pôzvao gori pazko gyűlésa, ka je Europe szoldacski, mornarszki i zrácsni proracsun v-1929-tom 1,443 milion dolárov zaneszao vö i vu ro'zji sztojécsa szoldakija 3,145.000 gláv racsúna, stero to zna-menúje, ka zdá, gda nisterne militaristicsne dr'zá-ve neszmijo kajszi szoldakije dr'zati, europejszke dr'záve vékse szoldacske, mornarszke i zrácsne pripravke delajo, liki pred 1914. letom. Kém bo-

le sze oro'závažo, tēm bole sze bojijo od endrūge; i kēm bole sze bojijo od endrūge, tēm bole sze oro'závažo. Z-toga circulus viciosusa szamo edno vōidēnye jeszte: vezdāsnye grájke raztrgati vu imēni Krisztusovom . . . Premente sze po ponovljeney pámeti vase, naj szkūszite, ka je vola Bo'za ta dobra, vugodna i popolna. (Riml. 12, 2.)

Dári na Diacski Dom. Jós Ferdinandova 1 din., z-Szobote goszpá fararca i goszpá Kardosica edno-edno vrecse krumpisov, z Gorice Vrecsics Lajos 1 krbūlo krumpisov, z-Sztrūkovec Sif-tár Ferencova 10 l. mlēka, 1 'zakel krumpisov, z-Szotine Csurmann Mihály 1 vrecse repe i 1 vrecse krumpisov, z-Szobote g. Dr. Farkas Ferenc szodnik 1 dollár i na Szlávecske cérkev eden dollár. Vszém daritelom najtoplēsa hvála.

Prijáteo! Jeli szi 'ze szpoklao krvave vūsi z-petrolijovov cotov na drevji, pa vkūper pōbr-rao gnilo szádje pod drevjom i na drevji, pa 'zēz-gao ali v-zemlō zakopao? Jeli szi 'ze szkopao plītvo grabo okoli sztēbla pod korōnov, gde bos zdā gnojo? Jeli szi 'ze sztáro-razpōkano szkorjo, pod sterov sze dr'zijo csrvōvje — dojsztrgao, pobēlo drevje, pa mlāde cepike prōti závcam notri-zvézo? Jeli ti je 'zēna 'ze poszējala zimszko saláto, prvejso pa poszadila v gredé? Jeli je 'ze poszadila csesznek i poszējala spinacso, stera od-právla szlabokrvnoszt, csi bos jo gyo? Csi Ti pa spinacso domá nevējo szpraviti, posli szvojo csér v Pūconce na goszpodinjszki tec'áj, (gazdasszonyi tanfolyam), gde sze ti brezplácsno navcsi.

Poszvetsávanye grobnoga kamna. Prék groba szégajōcsa tūvárisicina lūbézen je pok. Kuzma Stevani, domanjsevszkomī dūhovniki grobni szpōmenka kamen pozdignola. Okt. 2-ga szo dáli prék té kamen nyegovomī zrendelūvanyi Heiner Géza hodoski dūhovnik z-szvétim govorom, Hári Lipót petrovszki kaplan pa z-melitvov.

Gederovci. Nase vucsitelsztvo má nikso zaszebno klaszifikácijo (osztályozás) za evang. deco. Nē ka bi nyim z verenávuka tá napiszali réd, kak sze vcsijo, negō nyim poprecski tá napisejo eto récs slute! Radi bi znali, ka tō pomeni! Mogōcse szo vszi z Lutomera?

Goridēvanye krí'za. Lēpi ōszvetek, radosztī dén je mēla okt. 9-ga Szlávecska fara. Krí'z, znamēnye cslovecsansztva odklūplēnya, lūbéznosztī i trplēnya, szo djáli gori té dén na tōrem nōve cérkvi, naj glászi dīko jedínoga Bogá, csiszti evangelium Kristusov, bivoszt i gorisztojenyé nase

krisztsaanszke evangelicsanszke cérkvi. Naj te proti nébi pozdignyenai lescsēcsi krí'z opomina one. Šteri sze gori zglédnejo na nyega, ka proti nebészam, proti nebészam peia nasa pōt, zatoga volo znásajmo mirovno nas zemelszki krí'z, ta zgorányia iscsimo, ár je vsze zemelszko preidōcse, jedino to nebeszko je obsztojēcse! Ouszvetek, na sterom je doszta lūdi tao vzelo, sze je popoldnévi ob 3. vōri zacšno z-ednov nasov nájlepsov peszmov: „Vadlūvānye, oh tí bo'zi dár“, stero je popēvalo cēlo obszinsztvo pod vodsztvom g. kántora Poj-bicsa. Potom sze g. dūhovnik Kováts predgali pōleg récsi Pavel apostola k-Kolossancom pizsani (III. tao 1—4 vers.) Po molitvi je goripotégnyeni krí'z i na meszto nyegovo djáni. Med gorivlecsēnyem krí'za szo lēpe chorále igráli. Ouszvetek sze je z-obcsnov peszmov dokoncsao. — Kováts dūhovnik.

Zahvalnoszt! Z-Amerike v-South Bethlehemī 'zivōcsi nasi rojáci szo na nas ev. diacski dom po Bükvics Sándori i Kardos Józefi vkūp-pobrāne naszledūvajōcse lūbézni dári aldūvali, stere szo nam g. Dr. Stiegler Ernō eti hodēcsi dūhovnik prékdáli i stere eti z-globokov zahvál-nosztjov kvitēramo. Poszebno szo aldūvali: Szvétoga Ivana szlovenszka ev. gmajna v-Beth-lehemi 25, Luther Mártona bethlehemszko szlo-venszko cérkevno Bete'znikov pomocsno drūz'tvo 25, Dr. Stiegler Ernō dūhovnik 15, Polgár Sán-dor vucsitel 10, Aug. 28-ga cérkevna mosnya 12 dolárovo. *Po pēt dolari szo aldūvali:* Kūcsán Etelka, Kolosa Miklós, Cselák Ferenc z-tū-várisicov, Porédos Ferenc, Bükvics Sándor i Kercsmár Sándor z-tūvárisicov. Merklin János z-tūvárisicov i Frank Ritoper 3—3 doláre. *Po dvá dolára:* Julius Hodoscsek i Józef, Zelko János, Novák János kurátor, Szō Béla, Jeggár Lois, Kūcsán József, Leposa Józef, Faisz Ivan, 'Zupá-nek Sándor, Kozic Fani, Malacsics Ferenc i 'ze-na, Koltai Sándor, Mōrec Ferenc, Podlēszek Fe-renc z-tūvárisicov, Antalics Mihály, Bölec Ferenc, Kutus István, Johán Josár, L. Katona, Frenk Bankó, Augustin Miklós, Andrēcs Sándor, Ko-vács i Kardos, Balek Stevan, Bunderla János, Leposa János, Novák Józef z-tūvárisicov, Cipótt Vince z-tūvárisicov i Kūcsán Sándor. *Po ednom dollári szo aldūvali:* Kollár János, Kercsmár Józef, Leposa Stevan, Zakócs Stevan, Kutus Klára, Marica Gubics, Helena Kovacsics, Kocet Stevan, Johann Kocén, Kuronya Mátyás, Papics Mari, Kercsmár Józef, Skrīlec Aloiz, Lipics Má-

tyás, Korpics József, Ritoper József, Leposa Mária, Kardos Lini, Szukics Stevan, Zrinszki Anna, Skrilec Henrik z-tüvárisicov, Groza Pál, Balek Liza, Pécsék Ferenc, Lejko Ferenc, Zrinszki Iván, Charles Schamanek, Zakolcs Etelka, Vörös Lukats, Bükvics Stevan, Porédos Mária, Keréc Sándor, Siftár Irma, Balek József, Szmodis János z-tüvárisicov, Siplics Lajos z-tüvárisicov, Siftár Ferenc z-famíliov, Siftár László, Bölec Ferenc z-zenöv, Jan'za Miklós z-zenöv, Zupanek Sándor z-zenöv, Novák Zófi, Temlin Vilma, Ritoper Iván, Vucskics Mária, Mikola Stevan, Luthár József, Melem Mátyás, Bencsics Stevan z-zenöv, Karolina Zakolcs, Frank Talabér, Sziníc János, Mária i Stevan ednoga, ednoga, Kücsán Sándor, Kardos József 1 d. 50 cent, Pécsék Ádám i Gregor, Bölec András, Cipott Miklos, Horváth Pörs József, Skrabán Elek, Dervarics József, Andréc Meriska, Marics Miklós, Makári Ferenc, Jakisa Viktor, Kutus Lajos, Kücsán János. *Po 50 centi:* Horváth János, Grábár Ferenc, Horváth József, Vrbán Ivan, Sárkány Vilmos, Tudján József, Rituper Kati, Antalics Mariska. *Po 25 centi:* Bakán Lina, Eden neimenüvani. Vszevküp 257 dol., z-steri je 1.50 na csek i drüge sztroske dáno, to ovo pa podpíszanomi na diacski dom 255 dollárov i 50 centi. Za té lépí áldov pobérancom: Bükvics Sándori i Kardos Józsefi, kak tüdi vszém daritelom, poszebno pa goszp. dühovniki, kak toga lübeznívoga csinénya dühovnomi szpraviteli, napréhodécsim i céloj pobo'znoj gmajni najtopléso, z-globokoga szrdcá zhájajócso zahválnozt poslem na etom mezti i naprisesztno vu nyih dobra szrdcá porácsam eto nase jedíno szmilenoszti szprávisce i onim, steri iménov szem né naisao med timi aldüvajócsimi, kí szo mogóese od toga zvediti né meli prlíke. Ná goszpodin Bög blagoszlovi vsze, kí szo nam v-nasem sztiszkávanyi na pomócs bilí i edno-edno szkuzo potrebc sine doli zbrízati hitili znajócsi, ka je doszta bole pozdígnjeno obsüténye dali, kak pa prosziti. Mogóese je edno, ali drügo imé né popolno, ali neprecsteto szpízano doli, za stero 'ze napré odpüscénye proszim. Vu diacskoga dóma upravnistva iméni moj topel pozdráv i zahválnozt vszém zemlákom! Murska Sobota, 1927. okt. 5. — Z-prebránim postüvanyem FLISZÁR JÁNOS vp. vucsitel, ev. Diacskoga Dóma upravitel.

Lutheránov nepréidénye v-Litvánii. V-Litvánii znóva organizirana lutheránszka cerkev lépo delo szkoncsáva i podigáva sze vu krepkoszti. V-Ríga várasí jeszte edna lutherán 'theologia (dühovnikszta sóla) z 32-tími osznoventikmi. Za bojne je doszta církevne vrédnoszti znicsene. Na lutherán szvetovnoj convencii je napréprislo litvánszki lutheránov dugoványe, fundusa i pénez darila szo darüvana na ednoga v-Ruszuszkom országi v-Leningrádi theologicznoga szemináriuma goriposztavénye.

Gornyi Szlávecsi. Na naso nővo církev szo dobrovolno aldüvali z pénezmi vékse sume (imé daritelov je vu fare zlátoj knígi tüdi notrizamerkanó): Kolbl Alojz trgóvec z-Szv. Jürja 100, Szocsics Lajos kresmár z-Csernelavec 100, Kozic Stevan z-famíliov z-Pertocse 300, Raffel Károly gosztílnicsár z-Rogasovec 100, Sárkány Jozefa z-Nuskove 100, goszpá Langovs z-Dolicsa 50, Will Georg trgóvec z-Cservenke (Bacska) je na g. dühovnikovo prosnje pobérao i notri poszlaó 200, Makovec Ivan z-famíliov z-Szv. Jürja 100, Porédos József z-tüvárisicov z-Bodonec 50, Krénosz Lajos je na naso prosnyo v-Ameriki pobérao i k-nam notri poszlaó 5976 68, Frumen Teréz z-Delnyí Szlávecs 100, Cserpnják Anton kelner z-Rogasovec 100, g. Pojbics vucsitel szo vküper pöbrali na gosztüvanyi Banko-Vukán v-Zenkóvci 560, od té sume szo szami Szobotski g. mlinar Siftár Lajos dáli 300, Ovcсар Franc dimnikar z-Gor. Lendave 365, vu nemskoj Radgonyi szo g. dühovnik Lic. Goschenhofer vküperpöbrali i nam notri poszlali 744, goszpá Pojbics Gyulova z-Gor. Slavecs 50, Turha Stevan pekarnar z-Rogasovec 100 Din. Szledécsi evangelicsanci szo nam pekrivátki cigeo pripelali od ciglénic Voglera z-Pücone: Zelezen Fr. Pu'zavci, Kühár St. (bre'z-ni), Kühár Mátyás, Kühár János gosztílnicsar, Kühár Stevan (Jákob), Kühár Stevan gmajnszki inspektor, Kühár Franc z-Pücone; Verén Stevan, Cipoth i Szocsics pa z-Márkisavec. Szledécsi katolicsáni szo nam pomágali z-vo'znyov naso nővo církev gorizidati: Reposa Franc z-Küzdöblana, Ferkó József, Ferko Imre z-D. Szlávecsa, Strák Franc, Horváth Franc mlinar, Lenárcsics József z-Gor. Szlávecsa, Frumen József, Kikéc János, Ferko Mátjás z-Motovilec, Gedér Mihály i Péter, Mekis Franc, Mekis József iz Rogasovec, Marics Franc, Rogán Franc z-Nuskove. (Dale.)